

RS
USREPUBLIKA SLOVENIJA
USTAVNO SODIŠČE**Številka:** U-I-50/17-8**Datum:** 26. 4. 2017

SKLEP

Ustavno sodišče je v postopku za preizkus pobude samostojnega podjetnika Varnostni inženiring Primož Ternik, s. p., Radlje ob Dravi, in drugih, ki jih zastopa Odvetniška družba Ternik & Veltruski, o. p., d. o. o., Radlje ob Dravi, na seji 26. aprila 2017

sklenilo:

Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti 3. člena ter drugega in tretjega odstavka 19. člena Pravilnika o dovoljenjih za opravljanje strokovnih nalog na področju varnosti pri delu (Uradni list RS, št. 2/17) se zavrže.

OBRAZLOŽITEV

1. Pobudniki izpodbijajo v izreku tega sklepa navedene določbe Pravilnika o dovoljenjih za opravljanje strokovnih nalog na področju varnosti pri delu (v nadaljevanju Pravilnik). Izpodbijana ureditev določa nov pogoj za opravljanje strokovnih nalog na področju varnosti pri delu, in sicer zaposlitev vsaj enega strokovnega delavca za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pobudniki zatrjujejo, da je izpodbijana ureditev v neskladju z 2., 14., 15. in 74. členom Ustave, z drugim in šestim odstavkom 6. člena Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 82/13, 55/15 in 15/17 – ZGD-1), s 64. členom Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence (Uradni list RS, št. 36/08, 40/09, 26/11, 87/11, 57/12, 33/14 in 76/15 – ZPOMK-1) ter z določbami Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr. in 52/16 – ZDR-1), Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 44/14 in 102/15 – ZPIZ-2), Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 91/07, 76/08, 87/11 in 91/13 – ZZVZZ) in ostalimi socialno varstvenimi predpisi, ki omogočajo delo s krajšim delovnim časom od polnega. V utemeljitev svojega pravnega interesa pobudniki navajajo, da so samostojni podjetniki posamezniki in enoosebna družba z omejeno odgovornostjo, ki strokovne naloge na področju varnosti pri delu opravljajo zgolj kot dopolnilno dejavnost. V roku šestih mesecev od uveljavitve izpodbijane ureditve morajo svoj status prilagoditi novim zahtevam, v

nasprotnem primeru jih bo ministrstvo izbrisalo iz vpisnika dovoljenj (šesti odstavek 19. člena Pravilnika). V dopolnitvi pobude pobudniki izražajo nestrinjanje z restriktivnim pristopom Ustavnega sodišča pri ugotavljanju procesne predpostavke pravnega interesa za vložitev pobude, kot izhaja iz ustaljene ustavnosodne presoje. Menijo, da zaradi vezanosti upravnih organov in sodišč na izpodbijano ureditev, dokler ta velja, nimajo realnih možnosti za uspeh v postopkih z uporabo pravnih sredstev. Izpostavljajo nevzdržnost svojega pravnega položaja, saj naj bi jim zaradi nemožnosti opravljanja njihove dopolnilne dejavnosti vsa nepopravljiva škoda nastala že pred trenutkom pridobitve pravice do ustavnosodnega varstva. Te okoliščine naj bi upravičevale drugačno obravnavo njihovega primera pred Ustavnim sodiščem.

2. Pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti lahko da, kdor izkaže svoj pravni interes (prvi odstavek 24. člena Zakona o Ustavnem sodišču, Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS). Po drugem odstavku navedenega člena je pravni interes podan, če predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, katerega oceno pobudnik predlaga, neposredno posega v njegove pravice, pravne interese oziroma v njegov pravni položaj.

3. Izpodbijane določbe ne učinkujejo neposredno. V takih primerih se lahko pobuda vloži šele po izčrpanju pravnih sredstev zoper posamični akt, izdan na podlagi izpodbijanega predpisa, hkrati z ustavno pritožbo, pod pogoji iz 50. do 60. člena ZUstS. To stališče Ustavnega sodišča je obrazloženo v sklepu Ustavnega sodišča št. U-I-251/07 z dne 10. 1. 2008 (Uradni list RS, št. 6/08, in OdlUS XVII, 2). Na podlagi šestega odstavka 19. člena izpodbijanega Pravilnika je predvidena izdaja sklepov o izbrisu iz vpisnika dovoljenj. Minister, pristojen za delo, v skladu s prvim odstavkom 69. člena Zakona o varnosti in zdravju pri delu (Uradni list RS, št. 43/11 – v nadaljevanju ZVZD-1) izda, obnovi in odvzame dovoljenje za opravljanje strokovnih nalog na področju varnosti pri delu z odločbo v upravnem postopku. Zoper to odločbo sicer ni dovoljena pritožba (tretji odstavek 69. člena ZVZD-1), je pa zoper dokončne upravne odločbe dovoljeno sodno varstvo z vložitvijo tožbe v upravnem sporu. Šele po izčrpanju vseh pravnih sredstev bodo lahko pobudniki hkrati z ustavno pritožbo vložili tudi pobudo za presojo ustavnosti in zakonitosti izpodbijane ureditve. Svoje ugovore v zvezi s protiustavnostjo izpodbijane ureditve bodo lahko pred tem naslovili na sodišče, ki je na podlagi 125. člena Ustave vezano na Ustavo in zakon, ne pa tudi na podzakonske predpise ali predpise lokalnih skupnosti. Ustava namreč daje sodniku pooblastilo in nalaga dolžnost, da pri odločanju o pravicah in obveznostih v takih primerih sam izloči "podzakonske" predpise (t. i. *exceptio illegalis*). Glede na navedeno pobudniki ne izkazujejo pravnega interesa za začetek postopka za oceno ustavnosti izpodbijane ureditve. Zato je Ustavno sodišče njihovo pobudo zavrglo.

4. Ustavno sodišče je sprejelo ta sklep na podlagi tretjega odstavka 25. člena ZUstS in prve alineje tretjega odstavka 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 86/07, 54/10 in 56/11) v sestavi: predsednica dr. Jadranka Sovdat ter sodnice in sodniki:

dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek Pensa, DDr. Klemen Jaklič, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Špelca Mežnar, dr. Marijan Pavčnik, dr. Ernest Petrič in Marko Šorli. Sklep je sprejelo soglasno.

dr. Jadranka Sovdat
Predsednica